

Puhelimen käyttö perusopetuksessa

Sivistysvaliokunta 26.05.2026 § 86

Valmistelu ja lisätiedot Jarno Ovaska, opetuspäällikkö
jarno.ovaska(at)orimattila.fi

Suomessa on viime vuosina lisätty mobiililaitteiden käytön rajoituksia perusopetuksessa. Vuonna 2025 hyväksytyn lainsäädännön mukaan oppilaiden puhelimen käyttö oppitunneilla on lähtökohtaisesti kielletty, ellei opettaja anna lupaa puhelimen käyttöön opetuksessa tai terveydellisten syiden vuoksi. Samalla kouluille on annettu velvoite määritellä tarkemmat käytännöt laitteiden käytöstä ja säilytyksestä koko koulupäivän aikana koulun järjestyssääntöihin.

Sivistysvaliokunnan päätöksen § 93 / 2025 mukaan koulut kirjaavat puhelimen ja muun mobiililaitteen käyttöön ja säilytykseen liittyvät perusopetuslain § 29 mukaiset ohjeet koulun järjestyssääntöihin.

Orimattilan perusopetuksen koulut ovat toistaiseksi voineet määritellä puhelimenkäyttöä yksiköittäin lainsäädäntöä noudattaen. Osassa kouluja puhelimet ovat olleet oppilaiden käytössä siirtymätilanteissa ja välitunneilla.

Puhelimen täyskiellon toteuttaneiden kuntien havaintojen sekä tutkimusnäytön mukaan puhelinten käytön rajoittaminen on lisännyt työrauhaa oppitunneilla. Opettajat ovat raportoineet luokkien rauhoittuneen ja häiriöiden vähentyneen. Rajoitukset ovat lisänneet oppilaiden välistä vuorovaikutusta erityisesti välitunneilla, joissa oppilaat keskustelevat ja osallistuvat yhteisiin toimintoihin enemmän. Oppilaiden kokemukset vaihtelevat: osa kokee koulupäivän sosiaalisemmaksi, osa puolestaan kokee rajoitukset liian tiukkoina.

Tutkimusnäyttö ei osoita, että puhelinkielto koulussa yksin parantaisi oppimistuloksia tai hyvinvointia. Vaikutukset uneen, liikuntaan tai käyttäytymiseen eivät ole tutkimusten mukaan olleet selkeitä. Puhelinkiellon kuitenkin katsotaan mahdollistavan oppilaiden liikkumisen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen etenkin välitunneilla. Liikunnan merkitys oppimiselle ja aivoterveydelle on tutkimusnäytön perusteella kiistatonta.

Puhelimen käytön rajoittamisen tavoitteena on parantaa keskittymistä, vähentää häiriöitä ja tukea oppilaiden sosiaalista vuorovaikutusta. Puhelinten käytön rajoittaminen nähdään keinona vahvistaa opetuksen työrauhaa. Mahdollisia myönteisiä vaikutuksia ovat työrauhan paraneminen, opettajan työn selkeytyminen ja vuorovaikutuksen lisääntyminen.

Orimattilan opetuspalvelut esittää sivistysvaliokunnalle, että 1.8. 2026 lähtien puhelimien käyttö ja esillä pitäminen muutoin kuin opettajan luvalla oppimiseen on kielletty kaikissa perusopetuksen kouluissa, myös välitunneilla. Koulu määrittelee järjestyssäännöissään, miten sääntöä valvotaan ja kerätäänkö laitteita koulupäivän ajaksi oppilailta pois.

Yritysvaikutusten arviointi

Myönteinen vaikutus	positiivinen 3	neutraali 2	negatiivinen 1	Kielteinen vaikutus
Edistää yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa		X		Kaventaa yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa
Lisää Orimattilan vetovoimatekijöitä		X		Vähentää Orimattilan vetovoimatekijöitä
Vaikuttaa positiivisesti työllisyyteen ja aluetalouteen		X		Ei työllisyys- tai aluetalousvaikutuksia
Vaikuttaa positiivisesti yritysilmapiiriin		X		Vaikuttaa negatiivisesti yritysilmapiiriin

Esittelijä Sivistysjohtaja Heidi Nygren

Päätösehdotus

Sivistysvaliokunta päättää, että 1.8. 2026 lähtien puhelimien käyttö ja esillä pitäminen muutoin kuin opettajan luvalla oppimiseen on kielletty kaikissa perusopetuksen kouluissa, myös välitunneilla. Koulu määrittelee järjestyssäännöissään, miten sääntöä valvotaan ja kerätäänkö laitteita koulupäivän ajaksi oppilailta pois.

Päätös Sivistysvaliokunta päätti, että 1.8. 2026 lähtien puhelimien käyttö ja esillä pitäminen muutoin kuin opettajan luvalla oppimiseen on kielletty kaikissa perusopetuksen kouluissa, myös välitunneilla. Koulu määrittelee järjestyssäännöissään, miten sääntöä valvotaan ja kerätäänkö laitteita koulupäivän ajaksi oppilailta pois.

Toimivalta Orimattilan kaupungin hallintosääntö luku 6 §7.

Jakelu